

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndt/22/2018
Identifikačné číslo spisu: 2713010147
Dátum vydania rozhodnutia: 7. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2713010147.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci obvineného F. L. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. na neverejnom zasadnutí 07. augusta 2018 o návrhu predsedníčky senátu Krajského súdu v Bratislave na odňatie a prikázanie veci inému súdu takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obvineného F. L. sp. zn. 1Nto/5/2018 sa Krajskému súdu v Bratislave n e o d n í m a.

O d ô v o d n e n i e

Okresný prokurátor Bratislava I podal na Okresný súd Bratislava I dňa 07. júna 2017 obžalobu na obvineného F. L. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., ktorý mal obvinený spáchať na tom skutkovom základe, že dňa 13. januára 2017 v presne nezistenom čase od 13.00 hod. do 14.00 hod. na Záhradníckej ulici 10 v budove Krajského súdu Bratislava na druhom nadzemnom podlaží v priestoroch kancelárie Okresného súdu Bratislava I č. 200/A, po tom čo bol ako zadržaný vypočutý sudcom pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava I a vyzvaný k podpísaniu zápisnice o jeho výsluchu sa rozbehol od dverí uvedenej kancelárie k jej zatvoreným oknám, kde do jedného narazil hlavou v dôsledku čoho ho rozbil, pričom uvedeným konaním spôsobil Krajskému súdu Bratislava so sídlom Záhradnícka 10 celkovú škodu poškodením vo výške 323,17 eur. Sudca, ktorému bola posudzovaná vec 07. júna 2017 pridelená na rozhodnutie JUDr. Michal Valent 09. júna 2017 oznámil svoju zaujatosť z tzv. objektívnych dôvodov argumentujúc tým, že hoci v podanej obžalobe je ako poškodený nesprávne označený Krajský súd v Bratislave, z obsahu spisu (z výpovede svedkyne - poškodenej Ing. C. I., riaditeľky správy Okresného súdu Bratislava I a listinných dôkazov, na ktoré podrobne poukázal) je potrebné ustáliť, že poškodeným subjektom je Okresný súd Bratislava I, na ktorom vykonáva funkciu sudcu a 07. júna 2017 sa v danej veci stal zákonným sudcom. Následne podľa § 32 ods. 1 Tr. por. na rozhodnutie o tejto otázke vec predložil Krajskému súdu v Bratislave ako súdu nadriadenému. Písomným podaním z 12. 06. 2017 menovaný sudca svoj návrh vzal späť s tým, že netrvá na prejednaní jeho vylúčenia Krajským súdom v Bratislave. Predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave po predložení veci, túto na ďalší postup 14. júna 2017 vrátila späť okresnému súdu s tým, že späťvzatiu návrhu nebránia žiadne prekážky. Po vrátení veci na okresný súd predseda senátu JUDr. Michal Valent 26. júna 2017 uviedol, že pre pomer k

strane v trestnom konaní, ktorá je poškodená - Okresný súd Bratislava I je vo veci zaujatý a po vyjadrení ostatných sudcov tohto súdu bola vec 25. mája 2018 predložená na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave. Z písomného vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Bratislave vyplýva, že okrem tých, ktorí boli v čase vyjadrenia ostatných sudcov práceneschopní (traja), čerpali riadnu dovolenku (štyria) alebo sú na stáži na Najvyššom súde Slovenskej republiky (jeden) ostatní sudcovia sa vyjadrili tak, že sa necítia byť zaujatí (dvadsaťpäť) a z tzv. objektívnych dôvodov vyslovilo svoju zaujatosť päťdesiat jeden sudcov. Krajský súd v Bratislave po vyjadrení jeho sudcov k tejto otázke predložil vec najvyššiemu súdu ako súdu nadriadenému na rozhodnutie o odňatí a prikázaní veci. Na podklade skôr uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal či sú splnené zákonné podmienky na odňatie a prikázanie veci a zistil, že tomu tak nie je. Prieskumná povinnosť najvyššieho súdu bola obmedzená ustanovením § 23 ods. 1 Tr. por., pretože v tomto štádiu trestného stíhania najvyšší súd nebol oprávnený vec preskúmať zo širších hľadísk ako tomu je napríklad v konaní o odvolaní právnej osoby (§ 317 ods. 1 Tr. por.). Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa. Takýto postup je však výnimkou z pravidla, čo zákon podmieňuje tým, že pre tzv. „delegáciu“ musia byť dané dôležité dôvody. Platná právna úprava nedefinuje pojem „dôležité dôvody“. Význam, resp. dôležitosť dôvodu pre aplikáciu citovaného výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. „Delegácia“ sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok § 23 ods. 1 Tr. zák. Medzi dôležité dôvody tzv. delegácie je potrebné zahrnúť prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu, uskutočnenie spoločného konania, ak boli podané obžaloby na toho istého obžalovaného na rôznych súdoch, poškodeným alebo blízkou osobou vo vzťahu k obžalovanému je sudca alebo iný zamestnanec súdu, na ktorom bola podaná obžaloba, väčšina svedkov, ktorých treba v súdnom konaní vypočúť má bydlisko v obvode iného vzdialeného súdu, čím v prípade delegácie dôjde k urýchleniu konania a zhospodárneniu konania. Ak nebýva alebo sa nezdržiava osoba, ktorá podala návrh na odňatie a prikázanie veci v obvode príslušného súdu, môže byť daný dôvod k delegácii len v tom prípade, že mu nejaká významná okolnosť (napríklad staroba, ťažká choroba, invalidita, starostlivosť o niekoľko malých detí a pod.) bráni, aby sa dostavil k príslušnému súdu, čo bude v praxi celkom ojedinelý prípad. Dôležitými dôvodmi sa rozumejú predovšetkým také dôvody, ktoré zabezpečujú nestranné a zákonné prejednanie veci, náležité zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich zásad trestného konania. Takýto stav v posudzovanej veci nenastal. Z písomného vyjadrenia sudcov Krajského súdu v Bratislava vyplýva, že okrem tých, ktorí boli v čase vyjadrenie práceneschopní (traja), čerpali riadnu dovolenku (štyria) alebo sú na stáži na Najvyššom súde Slovenskej republiky (jeden) ostatní sudcovia sa vyjadrili tak, že sa necítia byť zaujatí (dvadsaťpäť) a z tzv. objektívnych dôvodov sa päťdesiatjeden cíti byť zaujatých. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná okrem subjektívnej nestrannosti sudcov, t. j. či títo nie sú osobne zaujatí prijal aj ďalší prístup k posudzovaniu otázky nestrannosti sudcov a to, či objektívne existuje dostatočná formálna nestrannosť, alebo či sú záruky nestrannosti v danej situácii v stave vylúčiť akúkoľvek odôvodnenú pochybnosť v tejto otázke, tzv. objektívna nestrannosť. Pri tomto druhom prístupe, súd do určitej miery vychádza zo zásady, že spravodlivosť musí byť nielen vykonaná, ale musí byť aj vidieť, že bola vykonaná. Súdy musia byť nestranné v očiach verejnosti, osobitne v očiach obvineného v trestnom konaní, a preto sa sudca musí vzdať rozhodovania vo veci, ak vo vzťahu k nemu existuje „legitímny dôvod na vznik pochybnosti o jeho nestrannosti“. Pokiaľ ide o tzv. subjektívnu nestrannosť, z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že o zachovaní tejto nie sú v posudzovanej veci žiadne pochybnosti, pretože ani jeden zo sudcov, ktorí sa k tejto otázke vyjadrili neuviedol žiadne skutočnosti odôvodňujúce záver opačný. Sudcovia krajského súdu, ktorí vyslovili svoju zaujatosť výlučne z tzv. objektívnych dôvodov argumentovali v podstate len tým, že poškodeným krajský súd, na ktorom pracujú. Odhliadnuc od toho, že z obsahu spisu je zrejmé, že v prípravnom konaní bol na podklade dôkazov na ktoré podrobne poukázal už sudca JUDr. Michal Valent za poškodenú stranu označený Okresný súd Bratislava I a až v podanej obžalobe bol za túto označený Krajský súd v Bratislave je potrebné k veci uviesť nasledovné. Obvinený F. L. spáchanie skutku prípravnom konaní nepoprel, ale práve naopak v prítomnosti obhajcu ho opakovane priznal,

oľutoval a zároveň vyjadril ochotu spôsobenú škodu uhradiť. Ku škode, ktorá bola v prípravnom konaní vyčíslená aj s príslušnými podkladmi žiadne výhradu nemal a v tomto smere návrhy na doplnenie dokazovania nevzniesol a nevzniesol ani námietku zaujatosti ani návrh na odňatie a prikázanie veci. Konaním, ktorého sa mal obvinený dopustiť žiadnemu zo sudcov krajského súdu škoda spôsobená nebola a z ich písomných vyjadrení nevyplýva, že škodu, ktorá bola poškodenému spôsobená pociťujú ako ujmu vlastnú. Pretože súdy na území Slovenskej republiky podľa zákona vykonávajú svoju právomoc prostredníctvom sudcov, ktorí sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri výkone svojej funkcie sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa § 7 ods. 2 a ods. 5 a zákonom a sami poškodení neboli, nemožno dospieť ani k záveru, že poškodený bude rozhodovať o škode sám. Za okolností na ktoré najvyšší súd poukázal v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia a spôsobu, akým mal obvinený skutok spáchať a minimálnu výšku škody, ktorá mala byť konaním obvineného poškodenému spôsobená preto nemožno dospieť k rozumnému a odôvodnenému záveru o absencii nestrannosti sudcov Krajského súdu v Bratislave v očiach verejnosti, osobitne v očiach obvineného v trestnom konaní a legitímnosti dôvodu na vznik pochybností o ich nestrannosti. V tomto smere najvyšší súd poukazuje aj na judikát č. R 40/1991, z ktorého vyplýva, že dokonca ani okolnosť, že sudkyňa vylúčená z prejednávania veci pre zaujatosť z dôvodu jej pomeru k obvinenému zastáva funkciu námestníčky predsedu súdu (t. j. konkrétny popredný funkcionár súdu, ktorý je s ostatnými sudcami minimálne v kolegiálnom vzťahu) je vylúčená z prejednávania veci, nie je sama osebe dôvodom, pre ktorý by mali byť vylúčení z prejednávania veci aj ostatní sudcovia toho istého súdu a nemôže byť preto sama osebe ani dôležitým dôvodom na odňatie a prikázanie veci. Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.